

4
1782-17 7/

COMMENTATIO IURIDICA

DE

ASSIGNATIONIBVS

J. 49.

QVAM

DISSERTATIONIS INAUGVRALIS LOCO
CONSENSV ET AVCTORITATE
ILLVSTRIS IURISCONSVLTORVM ORDINIS
IN ACADEMIA GIESSENSI

ERVDITORVM DISQVVSITIONI

SVBMITTIT

CAROLVS PHILIPPVS SICHERER

IURIS VTRIVSQVE LICENTIATVS.

Gießae 1782.

typis IO. IAC. BRAVNII, Acad. typograph.

14

ASSIGNATIONIBUS

21

INSTITVTI RATIO.

Cogitanti mihi de themate quodam dissertationis inauguralis loco elaborando, quod & vtilitatem aliquam adferret, & ab aliis viris me longe praestantioribus nondum esset exhaustum, prae aliis sese commendabat materia de *assignationibus*. Est enim haec materia non solum vtilissima & in foro frequentissima, sed quoque a Doctoribus qui eam pertractauerunt, nondum, vt mihi saltim videtur, satis enucleata. Nam, neque iurisconsulti *qui* in commentariis & systematibus aliisque ingentibus iuris ciuilibus voluminibus de hoc argumento egerunt, neque qui peculiaribus opusculis de eo disseruerunt (a) adeo

A 2

id

- (a) Ad Auctores qui ex professo de assignationibus egerunt referendi sunt. a) HENRICVS *de* COCCEII in *Diff. de Assignationibus* Francof. 1703. extat in eius *Exercitat. curios.* Vol. 2. No. 33. b) FERD. CHRISTOPH. HARPPRECHT in *Diff. de assignatione nominis* Tub. 1703. in eius *disp.* vol. 2. n. 56. c) SAM. STRYK. *diff. de assignationis inter* mer-

id exhauerunt, vt nulla prorsus vltior discussio aliorum industriae relicta videatur. Quare me haud inutilem suscepturum laborem arbitratus sum, si adhibitis iis, quae alii de hoc argumento proposuerunt, meas qualescunque meditationes placido eruditorum iudicio submitterem.

CAPVT I.

DE ASSIGNATIONE NOMINIS IN GENERE.

§. I.

Vocem *assignationis* tam in iure romano quam in iure germanico varios admittere significatus, satis quidem perspectum habeo, ast cum impraefentiarum solum de *nominum assignatione* (quae sub vocabulo *assignationis* simpliciter posito vulgo intelligitur) mihi sermo sit, praetereaque auctores qui de hoc argumen-

to
mercatores iure Halae 1708. quae non tantum eius Dissertationibus hallensibus sed quoque *Vsui moderno pand.* lib. 18. tit. 4. §. 14 - 64. inserta est. d) IO. HIERON. STENGER in *Diss. de assignationibus mercatorum*, ad mentem potissimum mandati Reg. polon. & Elect. Saxon. de 1699. Lips. 1712. e) *Auctor ANONYMVS* in tractatu: *Juristisch kaufmaennische Untersuchung von Assignationen oder Anweisungen unter Kauf und Handelsleuten, so wohl aus denen gemeinen kaiserlichen als insonderheit Churfürstlich Saechsischen Rechten fremden Handels und Wechselordnungen deducirt Leipzig 1724. 4.*

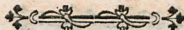
to ante me differuerunt, in eruendis variis huius vocis significatibus operam suam collocauerint, huic negotio immorari nolo. Potius ad rem ipsam me conuertam & vt rite procedam, notionem *assignationis* praemittam.

Locutio *aliquem assignare, einen anweisen*, duplici sensu occurrit,

imo de eo praedicatur qui *dare* seu *praestare* debet; quod si enim creditor debitori committit, vt pecuniam sibi debitam, suo creditori suo nomine soluat; creditorem, *suum debitorem* (qui praestare debet) *assignasse* dicere solemus.

2do ac *praecipue* de eo vsurpatur qui accipere debet, nam si creditori debitor mandat, vt pecuniam debitam a suo debitore suo nomine exigat, debitor, *creditorem* (qui accipere debet) *assignasse* dici solet.

Ex quibus patet, in assignatione quatuor supponi personas, nimirum duo creditores, & duo debitores. Alius enim est creditor, qui debitori mandat, vt suo creditori suo nomine soluat; alius est ipse hic creditor, cui solutio per debitorem prioris creditoris fieri debet. Iridem, alius est debitor, qui per suum debitorem suo creditori soluere nititur; alius vero est debitor qui alteri solutionem praestare debet. Ast cum debitor, qui per suum debitorem suo creditori soluere cupit, re vera vna eademque sit persona, & solum sub diuerso respectu modo debitor modo credi-

tor dici queat, sequitur in assignatione proprie solum tres occurrere personas.

1.) *Assignans*, qui creditori per alium soluere nititur, quem vulgo *debitorem assignantem* vocant, *den Ausgeber der Assignation*, vt intuitu tertii, cuius nomen alteri assignat *creditor* dici queat.

2.) *Assignatarius (a)*, nimirum creditor cui assignatio eum in finem datur, vt solutionem ab alio quam ab assignante accipiat, germ. *der Inhaber, Einhaber oder Einnehmer der Assignation*.

3.) *Assignatus (b)* qui loco & nomine assignantis, assignatario solutionem praestare debet germ. *der assignirte Zahler*. Hic vt debitor assignantis sit necesse est.

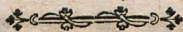
Hisce praemissis, facile perspici potest assignationem esse *mandatum quo assignans assignatario committit, vt certam pecuniae summam ab assignato exigat (c)*. Ne-

mo

(a) Assignatarius, in quibusdam *Ord. Camb.* haud recte vocatur *Assignatus* ex gr. in *Ord. Francof. veter.* art. 17. in *Coloniensi* art. 8. n. 7. in *Vratislau.* vet. art. 23. nou. art. 37. cum tamen potius *subiectum actiuum*, quam *subiectum passiuum* in negotio assignationis repraesentare videatur.

(b) In nonnullis *Ord. Camb.* minus accurate vocatur *Assignatarius*. Ex. gr. in *Ord. camb. Gedanensi* art. 15.

(c) Cum assignationes, vnicuique, praesertim vero mercatoribus sua utilitate valde se commendent, ideo quod ambages & iteratae pecuniarum solutiones, in primis vero in-
ter

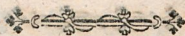

mo enim ibit inficias mandatum esse, si quis debitori suo mandat ut pecuniam sibi debitam, suo creditori suo nomine soluat; vel si quis creditori suo mandat, ut pecuniam quam ipsi debet, a suo debitore exigat.

§. II.

Licet ex antecedentibus clarum sit, assignationem fieri, non solum si *creditor debitori suo mandat ut pecuniam sibi debitam, suo creditori suo nomine soluat*, sed quoque eo in casu, ubi *debitor creditori suo mandat ut pecuniam quam ipse debet, a debitore suo exigat*, monendum tamen est, vocabulum *assignationis* saepius & ac-

ter absentes, pericula & sumtus pecuniae ad loca remota & distita transmittendae, facile per eas declinari & evitari queant; quilibet concedet, eas iam gentibus veteribus & in primis mercaturam facientibus innotuisse. Romanos saltem, eas iam tempore CICERONIS, si non nomine tamen *re ipsa* habuisse cognitae concludere licet, ex locis quibusdam CICERONIS in epistolis ad Atticum, qui de filio Athenis studiorum causa commorante lib. 12. epist. 24. ita scribit: *De Cicerone tempus esse iam videtur: sed quaero, quod illi opus erit Athenis, permutarum possit, an ipsi ferendum sit.* idem lib. 15. ep. 15. *Cicero noster scripsit ad Tironem sibi post Kal. aprilis, (sic enim annum tempus consci) nihil datum esse. Quare velim cures, ut permutetur Athenis v. c.* Scio equidem, HUBERVM in praelectionibus ad Digesta lib. 17. n. 12. haec loca de Cambiis interpretari, aut cum inter eruditos satis constet, romanos *negotia cambialia* ignorasse, non possum non vocem *permutari* de assignatione nominis accipere.

curatius de casu posteriori, nimirum quo debitor creditori suo committit ut pecuniam debitam a suo debitore suo nomine exigat, quam de casu priori accipi, & hinc multos Doctores in formanda notione assignationis solum ad hunc casum respicere. Vtroque vero casu requiritur, ut assignans creditor assignati, & debitor assignatarii sit, si modo assignatio proprium aliquod negotium, & a nudo seu simplici mandato de solvendo pro alio distinctum esse debeat. Ex quibus perspicere potest, omnino errare STENGERVM in diss. de assignationibus mercatorum §. II. & FRANKIVM in Inst. iuris camb. lib. I. sect. 3, tit. 9. §. 6. asserentes, minime requiri, ut assignans assignati creditor sit, aut ut assignans assignatario debeat. Concedo quidem fieri posse, ut alter ex mandato alterius tertio solvat, cum tamen alteri nihil debeat & hoc negotium vulgo nomine assignationis insigniri; ast si res rite perpendatur, facile apparebit, alterum ex nudo mandato alterius tertio solvere, ideoque nullam proprie sic dictam assignationem in tali casu locum habere. Consentens habeo responsum iureconsultorum Helmstadiensium apud LEYSERVM in medit. ad pand. sp. 199. m. 2. verbis: *Alldiweil aber zu einer Adsignation nothwendig erfordert wird, das der assignant dem assignatario vorher mit einer Schuldpost verhaftet sey, und nachgehends selbigen der Zahlung halber an einen seiner Schuldleute verweise.* Haec verba satis docent assignationem non nisi eo in casu quo assignans respe-

ctu

❖————❖

9

ctu assignati *creditor*, respectu assignatarii vero *debitor* est, locum habere.

§. III.

Assignatio est mandatum quo assignans assignatario committit, vt certum nomen ab assignato exigat, §. praeced. Inde sequitur

I.) Assignationem *duas* praesupponere *obligationes* praeexistentes; alteram inter *assignantem* & *assignatarium*, alteram inter *assignantem* & *assignatum*,

II.) Quaecunque valent *de mandato* valere quoque *de assignatione*. Inde, cum mandatum vel *expresse* vel *tacite*, & priori casu vel interueniente *scriptura* vel *sine ea* iniri queat, quoque assignationem vel *tacite* vel *expresse*, & hoc casu vel *interueniente scriptura* vel *sine ea* fieri posse, iure inferri potest. Interueniente *scriptura*, puta, aut *peculiari schedula* (quod plerumque fieri solet) aut *alia quadam scriptura*, ex gr. litteris, ab assignante ad assignatarium eum in finem directis. Minime vero requiritur, vt *formula*, qua aliàs assignationes exprimi solent *diserte* exprimatur, cum omnino sufficiat, *de assignatione expressa* aequae ac *de mandato expresse* ex certa & aperta mentis declaratione constare. Tacite quoque fieri posse assignationem, cum HARPPRECHTO in *Diff. de assignationibus* §. 9. aliisque DD. existimo. Si nimirum tales existant *circumstantiae*, ex quibus colligi possit aliquem suo *creditori* mandasse vt nomen a suo de-

B

bi-

bitore suo nomine exigat; ex gr. si debitor sciens passus sit, creditorem, pecuniam a tertio exigere, arg. l. 6. §. 2. D. mand. & l. 18. eodem, aut si debitor creditori suo tradat ipsum instrumentum super debito assignato confectum, arg. l. 1. C. de donat. MEVIVS p. 8. dec. 440. in f.

§. IV.

Ex notione assignationis sequitur

III.) eam duntaxat consensu *assignantis & assignatarii*, siue expresso siue tacito fieri posse, & absque hoc consensu (a) nullam dari assignationem. Nam quia creditori, solum erga *suum debitorem* ius competit, quod personam non egreditur, facile perspici potest, consensum de-

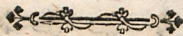
(a) Inde sequitur, solam declarationem debitoris, creditori de exigendo debito ab alio factam, non facere assignationem, sed praeter eam requiri, ut creditor hanc declarationem debitoris acceptauerit. Quare facere haud possum cum HENR. de COCCEN in Diss. de ass. §. 7. & SAM. de COCCEN in iure civili controverso lib. 18. c. 4. p. 31. statuentibus, assignationem fieri posse *in testamento*. Nam licet debitor, creditori suo, *in testamento* debitorem demonstrare queat a quo solutionem exigere debeat, haec tamen voluntas *unilateralis*, creditori, qui eam non acceptavit, nullam obligationem, nomen a debitore demonstrato exigendi, imponere potest. Potius a libera creditoris voluntate pendebit, utrum nomen a debitore demonstrato, an vero ab herede exigere velit. Ex quibus patet, debitorem, voluntatem suam de constituenda assignatione, in testamento declarare quidem posse, minime vero assignationem ipsam in eo constitui.

debitoris requiri, si creditor, a *debitore sui debitoris*, nomen exigere velit. Et cum iura partium, sint aequalia, sequitur, assignationem *creditori* inuito obtrudi haud posse; ideo quod *aliud pro alio inuito creditori solui nequeat* l. 2. §. 1. D. de reb. cred. maxima enim est diuersitas inter *paratam pecuniam* ab assignante soluendam, & inter *nomen* penes tertium assignatum. Satis id praeterea declarat l. 16. C. de solutionibus; cuius verba sunt: *Eum a quo mutuan sumfisti pecuniam, in solutum nolentem suscipere nomen debitoris tui, compelli iuris ratio non permittit.* Conspirant cum hoc asserto consuetudines diuersorum emporiorum, in primis vero ordinationes cambiales, ex gr. *Ord. Camb. Brandenb. art. 23. Magdeb. art. 31. Boruss. art. 14. Gedanens. art. 16. Stuttgard. cap. 4. §. 32.* & aliae, quas refert STRYK in *diff. de iure assignationis §. 32.* Et licet ordinationes cambiales modo allegatae, solum de *assignationibus cambialibus (Wechselfignationen)* sermonem faciant, generali tamen nituntur ratione, ob quam creditor assignationem accipere inuitus haud tenetur (b). Inde sequitur, creditori multo

B 2. minus

- (b) *Aliae ordinationes cambiales* distinguunt vtrum assignatio in talem fiat, a quo assignatarius solutionem in continenti consequi possit, nec ne. Priori casu assignatarius ad acceptationem assignationis obligant, non vero posteriori. ex gr. *ord. camb. Lips. §. 25. O. C. Vratislau. nouiss. §. 38. O. C. Guelferbyt art. 50. Palatin. art. 55. Francofurtensis de 1739. §. 41.*

conf.

minus assignationes *particulares & diuisas* obtradi posse. Semper tamen exceptus est *casus necessitatis*, nimirum, si debitor non habeat pecuniam paratam, nec alia bona vnde solutio fieri possit, aut habeat quidem, sed quae eantorem non inueniant & quae creditor acceptare nolit. Quo casu, debitorem, offerendo nomina sua se liberare posse, cum STRYGIO in *Diff. all.* §. 35. existimo.

Licet vero consensus *assignantis & assignatarii* in assignationem necessario requiratur, minime tamen necesse est, vt *assignatus* in assignationem consentiat: hic enim, quia solutionem vi obligationis praeeistentis praestare tenetur, eiusque nihil interest vtrum assignanti an vero assignatario solutionem praestet, nullam iustam contradicendi causam habet, ideoque nec eius consensu opus est.

CAPVT II.

DE ASSIGNATIONE NOMINIS IN SPECIE

SECTIO I.

DE PERSONIS IN ASSIGNATIONE OCCURRENTIBVS.

§. V.

Quis assignare possit?

Ex notione assignationis perspici potest, eam euentualem saltim continere alienationem. Nam assignans

conf. IOHANN LVDWIG SPANS *Wechselrecht der Reichsstadt Frankfurt am Mayn* cap. 10. §. 61.

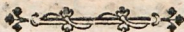
gnans per assignatum creditori suo soluere cupit, & quia assignatus assignantis *debitor* est, satis patet, assignantem nomen, quod assignatus ipsi debet reuera alienare. Inde sequitur eos solum cum effectu assignare, quibus libera rerum administratio & alienandi facultas competit, arg. §. ult. in f. I. quibus alienare licet. Dantur vero, qui de suis rebus plane non disponere possunt. Dantur, qui solum accedente consensu seu auctoritate alius cuiusdam disponere possunt. Dantur, quibus disponendi facultas haud quidem quoad omnia, verum tamen quoad certa quaedam bona competit. Hi quoque solum eiusmodi nomina assignare possunt, de quibus libere disponere possunt. Sic ex. gr. vxor nomen *paraphernale*, haud vero nomen *dotale* assignare potest. Isti tantummodo interueniente consensu *tertii* assignare possunt, ex. gr. minores, prodigi. Illi vero plane non assignare possunt, ex. gr. furiosi (a).

Tutores vero & curatores, quia publica auctoritate ad bona aliorum administranda constituti sunt, nomina eorum quorum bona administrant, valide assignare possunt. Nec dubitari potest, quin tutor, qui creditor pupilli est, sibi ipsi vel suo creditori

B 3

assigna-

- (a) Debitor obaeratus, *ante* motum concursum, vni ex creditoribus, cum effectu assignare potest; non vero *post* motum concursum; nam hoc casu, reliquis creditoribus actio reuocatoria competit. conf. LEYSER med. ad pand. sp. 495. m. 2*

assignare possit, l. 9. §. 5. & 7. D. de admin. tutel. modo bona fide agat, & creditum statim ab initio professus sit, conf. COCCEN in Diss. de assign. §. 21. STRYK. in Diss. de assign. §. 30.

Itidem valide assignare potest procurator in rem suam l. 33. C. de donat. c. 1. de procur. in 6. Etenim cum procurator in rem suam talis sit, in quem per cessionem dominium *nominis* translatum est, nemo dubitare potest quin tale *nomen* suo creditori assignare possit. Procurator in rem alienam vero aliter assignare nequit, ac si speciali mandato munitus sit. Quod si vero procurator omnium bonorum & quidem cum libera constitutus sit, puto, facultatem assignandi ipsi denegari non posse, quia talis procurator credita principalis exigere & debita ipsius solvere potest arg. l. 10. §. ult. de pact. l. 11. 12. eodem l. 34. §. 3. de solut. conf. quoque HARPPRECHTVS in Diss. supr. all. n. 318. §. VI.

Quia secundum R. I. de 1551. §. 79. & Ordinat. polit. de 1577. tit. 20. §. 4. actiones iudaeis aduersus christianos competentes, a iudaeis christianis haud cedi possunt, specialis exurgit quaestio: An iudaeus, debitorem christianum christiano assignare queat? Negant id plurimi DD. in primis HARPPRECHTVS in Diss. saepius all. §. 19. & SCMALCALDER in Diss. de *iudiciali bonorum obaerati assignatione* §. 21. Nituntur verbis *generalibus* legum Imperii: *noch auch der Jud seine Schuld und Anforderung in einigen Weg einem*

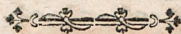
einem Christen übergeben. At cum leges imperii supra all. solum *cessionis* mentionem faciant, assignatio vero a *cessione* toto coelo differat, vt infra probabo, praeterea quoque hae leges, ex odio erga iudaeos latae & exceptionem a iure continentes strictissimae interpretationis sint, facultas assignandi debitorem christianum creditori christiano, iudaeis haud potest denegari. Nec obstant verba *in einigen Weg*, quippe quae de aliis modis, quibus creditor iudaeus *ipsum ius crediti* in alium transferre potest, intelligi possunt. Quod cum in assignatione cesset, nec ad eam haec verba extendi possunt (a).

§. VII.

Cui assignari queat?

Assignatario ope assignationis solutio praestari debet, iam vero cum solum iis ad effectum liberationis solui queat, qui libera de rebus suis disponendi gaudent facultate, sequitur assignatarium talem esse de-

- (a) Cum in Saxonia iudaeis permiffum sit, actiones suas christiano vendere, teste BERGERO *in decisionibus summi pro- uocationum senatus electi. Sax.* pag. 223. a LEYSERO in med. ad pand. sp. 199. coroll. 2. excitato; iudaei in terris Saxoniceis, multo magis assignare poterunt. Extra Saxoniam, vfus allegati §. 79. R. I. de 1551. valde dubius est. Saltim de eius non vfus in camera imperiali, testatur de CRAMER *in Wetziar. Nebenstunden* p. 3. pag. 108. Alii DD. vfum huius legis ad iudaeos publica auctoritate haud receptos restringunt, conf. de PVFFENDORF tom. I. obf. 158.

debere, qui libere de bonis suis disponere potest, & alienandi gaudet facultate. Hinc cum pupillo, minori, prodigo ciuilliter tali &c. solui nequeat, sequitur, eiusmodi personis nomen ad effectum liberationis assignari haud posse. Potius tutori vel curatori assignatio fieri debet. Hoc praetermissio, liberationem assignans tunc demum obtinebit, si pupillus &c. pecuniam quam nomine assignantis exegit, in suam utilitatem impenderit, vel illa adhuc penes eum existat, ne pupillus cum assignantis damno fiat locupletior. Quia vero recte soluitur procuratori creditoris, siue vniuersali siue speciali mandato instructo, ei quoque valide assignatio fieri potest. Procuratori in rem suam, assignationem a debitore cesso, ceteris paribus valide fieri posse, extra omne dubium positum est.

§. VIII.

De assignato.

Supra demonstraui, assignationem supponere obligationem inter assignantem & assignatarium pra-existentm. Inde patet assignatum talem esse debere, qui valide se obligare & alteri soluere possit. Hinc furiosi, prodigi, pupilli, &c. qui absque consensu tutoris seu curatoris valide se obligare & soluere nequeunt, personam assignati subire non possunt. Quodsi vero assignatus talis sit, qui obligationem in se suscipere & soluere possit, nihil intererit, vtrum obligatio assignati ex contractu, an vero ex delicto, alia-

aliaue causa obligationem producendi idonea orta sit, modo ea quae assignatus assignanti ex delicto debet certam aestimationem admittant.

SECTIO II.

DE EO QVOD INTER ASSIGNATIONEM ET ALIA NEGOTIA COGNATA INTEREST.

Cum assignationis quaedam sit similitudo cum aliis quibusdam negotiis, ob eamque rationem faepius tam in legibus (a), quam in scriptis iureconsultorum (b) cum iis confundi solet, hac sectione de differentia quae inter assignationem & alia similia negotia intercedit, quaedam proferam.

§. IX.

De differentia inter assignationem & cessionem.

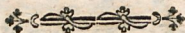
Cessio nominis est actus, quo quis dominium nominis sibi competentis ex iusto titulo in alterum transfert. Iam vero si notio *cessionis* cum notione assignationis supra proposita conferatur, facile perspici

C

po-

(a) Satis id probant distinctiones inter assignationes per modum *mandati*, & per modum *cessionis*, *delegationis*, seu *dationis* in solutum factas, in ordinationibus camb. passim obuiaae. ex. gr. in ord. camb. Stuttgart. c. 4. §. 32. licet assignatio, non per modum *mandati*, sed per modum *cessionis* *delegationis* &c. facta, reuera non sit assignatio, sed potius ipsa *cessio*, seu *delegatio*.

(b) Assignationem cum *cessione* confundit LEYSERVS in med. ad pand. sp. 199. m. 2.

poterit, assignationem a cessione toto coelo differre
Nam:

1.) Cessio ius ipsum, quod cedenti aduersus debitorem cessum competit, in cessionarium transfert. Assignatio vero non ius ipsum, sed solum exercitium iuris (nimirum exactionem solutionis) assignanti aduersus assignatum competentis, in assignatarium transfert. Nec assignatarius nomen assignatum suo nomine exigere potest, sed assignantis nomine illud exigere debet. Cessionarius vero nomen cessum proprio nomine exigere potest.

2.) Cessio, cessionarium facit procuratorem in rem suam, ideoque etiam omne compendium & dispendium quin ipsum periculum nominis cessi in eum transfert, ita, vt cessionario sine obolum quidem a debitore cesso consequi possit, nullus aduersus cedentem competat regressus: quia cedens solum ad *verum*, non vero ad *bonum* nomen praestandum obligatus est. Assignatio vero, assignatarium facit procuratorem in rem alienam (c), ideoque neque dispendium neque periculum nominis assignati in assignatarium transfert, nec sufficit, nomen assignatum verum esse, sed praeterea

(c) Cum assignatarius solutionem in gratiam & vtilitatem nempe liberationem assignantis exigit, satis patet, eum primario procuratorem in rem assignantis esse; licet suo modo & quasi secundo, si solutionem plenariam ab assignato obtineat, procurator in rem suam vocari queat,
HARPPRECHT. §. 25.

terea quoque requiritur vt bonum fit; ita, vt assignatario, si vel plane nihil vel non totum creditum a debitore assignato consequi possit, regressus aduersus assignantem competat.

3.) Per cessionem debitori cesso nouus substituitur creditor in locum prioris. In assignatione autem assignatus eundem retinet creditorem quem ante factam assignationem agnouit. Hinc, cum conditio assignati per assignationem durior haud reddatur, facile perspici potest, leges cessionem in potentio-rem, in christianum a iudaeo contra christianum, in tutorem vel curatorem contra pupillum vel curandum prohibentes, ad assignationes adplicari haud posse, vt supra §. VI. probaui.

§. X.

De eo quo assignatio a cambio distat.

Insignis quoque inter assignationem & cambium intercedit differentia. Et quidem notandum, assignationem a cambio *in genere* in eo differre, quod

a) in assignatione sola facultas de *rebus suis* libere disponendi requiratur, in *cambio* vero, huic facultati facultas de *persona* sua disponendi accedere debeat.

b) Quod cambium certum tempus quo solutio fieri debet contineat, eiusmodi vero tempus in assignatione, si a dispositione legum particularium discesseris, haud requiratur.

c) Quod in cambio praesentans protestationem interponere teneatur, si transatus neget se cambium ac-

ceptaturum, aut solutionem facta semel acceptatione praestare detrectet, hac vero (a) protestatione opus non fit, si debitor assignatus sub aliquo praetextu acceptationem assignationis vel solutionem deneget.

d) Quod exceptiones altioris indaginis cambio opponi nequeant, quae in assignatione omnino locum habent.

e) Quod in cambio persona debitoris solutionem detrectantis arresto detineri possit, in assignatione vero *assignatus* eo demum casu, quo de fuga suspectus est, adprehendi queat.

§. XI.

Iam licet ex dictis in §. praeced. differentia inter assignationem & cambium satis iam conspicua sit, nihilominus tamen collationem assignationis & cambii *secundum species*, in quas abit cambium, instituiam.

Notissima est diuisio cambii in *proprium* & *improprium*. Cambium proprium cum nihil aliud sit quam debitum clausula cambiali munitum, in eo differt ab assigna-

(a) Nonnullae Ordinationes cambiales, assignatario *protestationis interpositionem*, si assignatus assignationem acceptare recuset, iniungunt. v. gr. *Ord. Camb. Guelpherbytan.* art. 51. *Ord. camb. Siles.* art. 36. §. 5. *Preuss. Wechsel-Recht.* de. anno 1751. art. 70. In Saxoniam Electorali potestatio restricta est ad eum casum, quo assignans *absens* est, quando assignatus acceptationem detrectat. *conf. Mand. El. Sax.* d. ao. 1699.

assignatione, quod in illo solum *duae*, in hac vero tres occurrant personae. Cambium *improprium* seu *trassatum* vero sequentibus ab assignatione differt modis. I.) Camb. *improprium* nouum ius & nouam obligationem, quae antea non aderant, inter *numerantem* & *assignantem* constituit. Assignatio autem praesupponit obligationem inter *assignantem* & *assignatarium* existentem. II.) In cambio *trassatus* debitor *trassantis* esse (*a*), vel non esse potest. In assignatione *assignatus* debitor *assignantis* necessario esse debet. III.) In Cambio consensus *trassati* in acceptationem requiritur. Assignatio vero consensum *assignatarii* non requirit. IV.) In cambio *improprio* *quatuor* occurrere possunt personae, sc. *remittens*, *trassans*, *praesentans* & *trassatus*. In assignatione vero semper solum tres occurrunt personae. Reliquas differentias lubens praetereo.

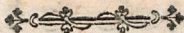
§. XII.

Quia ius ex cambio competens alteri cedi potest, eiusmodi cessio vero *indossamentum* vocatur, de differentiis inter *indossamentum* & *assignationem* pauca adhuc addam. *Indossamentum* vel *indossamentum in procura* est, vel *indossamentum in sensu stricto*. Prius *indossatario* praeter simplex *mandatum* de exigenda pecunia, nihil iuris tribuit. Hinc *a*) *indossatarius* pecuniam exactam

C 3

sibi

- (*a*) Hinc patet, sententiam COCCENI in *diff. de ass. §. 19.* stautentis, omni cambio assignationem inesse, eo demum casu veram esse, quo *trassatus* *trassanti* summam cambii cambialiter debet.

sibi retinere haud potest, sed eam indossanti restituere tenetur. Assignatarius vero pecuniam exactam pro modo debiti retinet. b) Indossatarius, cambium indossatum in *alium* indossare nequit, nisi specialiter hoc ipsi sit concessum, assignatarius vero ulteriori assignatione recte utitur, ut infra probabo. c) Indossatarius cambium iusto tempore praesentare, & si acceptatio haud sequatur protestationem interponere, praetereaue cambium indossanti statim remittere debet, id quod in assignatione non requiritur. Ex quibus satis patet, magnam inter *indossamentum in procura* & inter *assignationem* esse differentiam. Indossamentum in sensu stricto vero satis in eo ab assignatione differt, quod per modum *cessionis* fiat, quam natura assignationis prorsus respuit, ut §. IX. docui.

Cum tanta tam quoad naturam quam quoad effectus inter cambium & assignationem sit differentia, liquet, vocem *sola*, si assignationi adscribatur, eam haud mutare in cambium: nam quia huius vocis non tanta est vis, ut sola cambium efficiat, FRANCK, *inst. iur. camb. lib. I. f. I. t. 6. §. 8.* nec ea assignationem in cambium mutare poterit. Legi meretur super hac quaestione responsum mercatorum Lipsiensium apud SIEGEL. in *corp. iur. camb. n. 76.* conferatur etiam RICCVS in *Exercitat. iur. camb. Ex. 3. §. 25.* & in *Exerc. 8. §. 86.*

§. XIII.

De eo quod inter assignationem & scontrationem interest.
 Saepius quoque assignatio cum scontratione per misceri

"

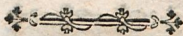
fceri solet, ideoque qua ratione assignatio a scontratione differat paucis differendum est. Scontratio est actus quo plures mercatores in aedibus mercatorum publicis (*auf der Boerse*) conueniunt, & mutua cambia inter se compensant. Differt scontratio ab assignatione tam natura quam effectu. Nam a) scontratio consensum & praesentiam omnium qui in scontratione occurrunt (a) exigit, & si quis ipse scontrationi interesse nequeat, mandatarium *speciali & iudiciali* mandato instructum sistere debet. Assignatio vero nec praesentiam nec consensum assignati requirit. b) Scontratio in aedibus mercatorum publicis fieri debet: Assignatio vero quocunque loco fieri potest. c) Scontratio requirit vt summa, quae in scontrationem deducitur, saltim eodem loco & eodem tempore debeatur, id quod in assignatione non requiritur. d) Scontratio plenissimum solutionis effectum habet, ita vt illi, cui solutio per scontrationem facta est, nullus detur regressus contra scontrantem, si ab altero solutionem consequi haud possit, quod secus est in assignatione, qua assignatario semper patet regressus contra assignantem, si solutionem ab assignato haud consequutus sit.

§. XIV.

De discrimine inter assignationem & delegationem.

In omnibus negotiis, quibus cum assignatione quaedam est similitudo, maxime se exserit *delegatio*. Haec enim

- (a) *ord. camb. Lips.* §. 24. *ord. c. Vratislau.* de 1742. §. 39. *ord. camb. Francof.* §. 34. *Ius camb. guelpherbyt.* art. 50.

enim tam in legibus, praefertim ordinationibus cambialibus, quam in scriptis DD. saepius cum assignatione confundi solet, cum tamen inter vtramque maxima sit differentia. Inter omnes constat, delegationem esse speciem novationis, qua consensu creditoris & debitoris novus debitor in locum prioris creditoris substituitur. Posita hac notione facile sequentes emergent differentiae. a) Delegatio requirit consensum debitoris delegati, assignatio vero etiam absque consensu assignati fieri potest. b) Delegatio duplici conficitur conventionione, assignatio vero unica tantum conventionione, nimirum inter assignantem & assignatarium perficitur, c) in delegatione pristinus debitor mutatur & alius in eius locum substituitur, in assignatione vero idem manet debitor, qui ante assignationem aderat, d) delegatione prior obligatio, quae inter delegantem & delegatarium erat, plane tollitur & periculum nominis in delegatarium transfertur, ideoque etiam regressus contra delegantem, si delegatarius a delegato nihil consecutus sit excluditur, in assignatione vero obligatio inter assignantem & assignatarium nec non regressus contra assignantem in salvo manet, e) per delegationem purgatur mora l. 8. pr. D. de nov. quia debitum accessorium ex mora locum principali non habet; per assignationem vero mora minime tollitur (a).

coc-

(a) Quaestio: *An in dubio pro delegatione an vero pro assigna-*

gna-

COCCII disp. supra all. §. 12. conferatur etiam respon-
sum ictorum Hallensium quod exhibet LVDOVICI *in*
der Einleitung zum Wechsel-Proceß cap. XI. §. 64.

Ea quae hactenus de differentia inter assignationem
& alia negotia adinia a me prolata sunt, satis pro-
bant, diuisionem assignationis in *plenam* & *minus ple-*
nam, quam facit STENGERVS in *Diff. de assignationibus*
§. 28. naturae assignationis minime conuenire, sed ei po-
tius plane repugnare. *Plenam* talem putat esse, quae
obligationem assignantis prorsus extinguit, ita vt peri-
culum nominis in assignatarium transferatur. *Minus*
plenam vero eam esse credit, cuius definitionem §. I.
dedi. *Plenam* tunc locum habere statuit, si assignatio
assignatario a debitore *in solutum* detur, aut ab assi-
gnatario tanquam *cessio* recipiatur, aut si debitum per
delegationem vel *scontrationem* assignetur. Iam vero li-
cet negari haud possit, assignationem per modum cessio-
nis, delegationis, dationis in solutum aut scontrationis
fieri posse, praeterea quoque adesse leges prouinciales,
diuisionem assignationis in *plenam* & *minus plenam* con-

D

ti-

gnatione praesumendum sit? quam mouet STRYK in disp.
laud. §. 25. ex §. 3. l. quib. mod. toll. obl. & l. 8. C.
de Nou. facile diiudicari potest. Nam quia secundum has
leges nouatio tunc solum adest, quoties hoc ipsum inter
contrahentes expressum est, delegatio vero nouationem con-
tinet, satis patet eo in casu, quo partes eiusmodi terminis
vsi sunt qui in vtramque partem explicari possunt, pro
assignatione contra delegationem praesumptionem capiendam
esse.

tinentes, (b) minime tamen natura genuina assignationis per hanc diuisionem mutari potest: quilibet enim concedet, assignationem per modum cessionis, delegationis &c. factam, re vera non assignationem, sed potius actualement cessionem seu delegationem esse. conf. MEVIVS p. 7. dec. 46. HARPPRECHT conf. 56. n. 48.

§. XV.

De differentia inter assignationem & constitutam pecuniam mihi adhuc serino esset faciendus. Sed cum iam satis longus fuerim in recensendis differentiis assignationis aliorumque negotiorum, & discrimen inter assignationem & constitutam pecuniam iam per se satis conspicuum sit, praetereaque de eo fuse egerit COCCENII in Diss. saepius laudata §. 15. vltiorem disquisitionem absque praeiudicio huius commentationis omitti posse putavi.

Idem dicere possum de differentia inter assignatarium & eum qui solutioni adiectus est, de hac enim multa protulit STRYK in Diss. de assign. §. 28. ad quem lectorem remitto.

SECTIO III.

DE EFFECTV ASSIGNATIONIS.

Ordinis & instituti rationem secuturo iam de effectu assignationis agendum est. Consistit hic effectus cum

(b) In Saxonia Elect. assignatio ita dispescitur. Vid. *Rescript. Elect.*

cum in iuribus & obligationibus, tum in actionibus. Quia vero haec iura & obligationes ex assignatione permanantia alia sunt respectu assignantis, alia respectu assignatarii, & alia ratione assignati, in considerandis hisce iuribus & obligationibus ita versabor, vt primo de iuribus & obligationibus intuitu assignantis, secundo de iuribus & obl. ratione assignatarii, & tertio de iuribus & obligationibus respectu assignati agam. Ast cum leges mercatoribus latae & consuetudines quae solum inter eos obseruantur, multum ab effectibus quos ius commune assignationi tribuit recedant, vt confusio euitetur, saepius inter assignationes iure mercatorio factas, & eas quae non ita factae sunt, distinguendum erit.

MEMBRVM I.

DE IURIBVS ET OBLIGATIONIBVS EX ASSIGNATIONE DESCENDENTIBVS

A.) RESPECTV ASSIGNANTIS.

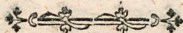
§. XVI.

Cum in assignatione, per ea quae in antecedentibus dicta sunt, non *ipsa obligatio*, qua assignatus assignanti obstrictus est, sed solum *solutionis exactio* in assignatarium transferatur, facile est ad animaduertendum, debitorem assignantem non obstante assignatione assignatario manere obstrictum, nec ea liberari. Id quod etiam satis illustrat & confirmat communis illa

D 2

mer-

Elect. d. a. 1699. in Cod. August. tom. 2. pag. 2067. Eandem diuisionem continet ord. camb. Stuttgard. c. 4. §. 32. & c. 6. §. 14.

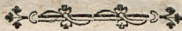

mercatorum paroemia (a): *Anweisung ist keine Bezahlung.* Inde recte me iudice annotat COCCERI in diff. faep. laud. §. 25. assignationem *per se* nunquam veram esse solutionem, & ne tunc quidem, si pactum de non reuocanda assignatione adiectum sit, ideo quod pacta nunquam tollant obligationem ipso iure constitutam nec per assignationem hoc agatur vt obligatio in alterum transferatur.

Ex quibus satis perspicuum est valde errare ictum eximium LEYSERVM Sp. 199. m. 2. dum existimat, assignationem simulac a debitore facta & a creditore acceptata fuerit, instar solutionis esse. Prouocat quidem iureconsultus magni nominis ad l. 8. §. 3. ad Senatusc. Vell. & ad l. 187. D. de Verb. Signif. Verum enim vero non intelligo, quomodo LEYSERVS hisce legibus pro confirmanda sua sententia vti potuerit, cum quilibet etiam me non monente statim primo intuitu perspiciet, hasce leges non de assignatione, sed de *delegatione* disponere. Eidem tamen confusione assignationis cum cessione vel delegatione, quae apud LEYSERVM l. all. reperitur, tribuendum videtur, quod in nonnullis legibus particularibus assignatio in *plenam* & *minus plenam* dispefcatur, prior ea esse debet, qua debitor creditori suo alium debitorem assignando liberatur, cum posterior debitorem assignantem ab obligatione sua haud

li-

- (a) conf. HERT. *de paroemiis iuris germ.* paroem. 96. EISENHARTS *Grundsätze der deutschen Rechte in Sprüchwoertern* Num. 66. p. 388. EARTH *in hodeg. for.* c. 2. §. 3. lit. h) WERNHER p. 7. obseru. 281.

liberet conf. §. XIV. Respuit autem hunc effectum liberationis non solum essentia assignationis, sed quoque eum reprobatur ius civile, quod debitorem tunc demum liberat, si creditor solutionem a debitore assignato consecutus sit (l. 49. & 64. D. de solut. *Cum iussu meo id quod mihi debes, soluis creditori meo: Et tu a me, Et ego a creditore meo liberor*). Quod si enim debitor per solam acceptationem assignationis liberaretur, nulla habita ratione utrum solutio sequatur nec ne, re vera eiusmodi negotium non assignatio, sed aliud quoddam negotium ab assignatione plane diuersum esset, ut supra in Sectione II da huius commentationis docui.

Perfpexerunt id multi legislatores, qui ut obuiam irent confusioſi saepius a me notatae, expressis verbis suis legibus sanciuerunt, ne per solam assignationem assignans prius liberetur, quam ab assignato solutio praestita sit. Ita disertis verbis disponit *ius camb. Boruf.* art. 13. *Obschon dergleichen Assignationen vom Einhaber angenommen würden, so bleibt doch sein Wechselrecht so lange in integro, bis daß die Zahlung vom assignatario (sc. assignato, qui hic falso vocatur assignatarius vid. nota b) pag. 6.) wirklich erfolgt.* Idem disponit *ius camb. Gedan.* art. 16. *Brandenb.* art. 49. *Auftriac.* art. 42. *Francof. nouiss.* art. 41. *Guelferbyt.* art. 50. *Bolsan. nouiss.* cap. 44. *Lips.* art. 25. *Ord. Camb. Bremenf.* art. 45. *Palat.* art. 55. *Iuliac. Berg.* art. 53. conferri quoque merentur testimonia mercatorum a

STRYKIO in *Diff. de ass.* §. 44. & 45. allata.

D 3

§. XVII.

§. XVII.

Quod si vero assignatus solutionem praestiterit, diversi a se inuicem separandi sunt casus. Nam id quod assignatus soluit *aut summam*, quam assignans assignatario debet exaequat, *aut non*. Priori casu assignans liberatur, siue assignatus totam quam assignanti debet summam soluerit, siue non, quia eo in casu, quo nomen, quod assignatus assignanti debet, maius est eo quo hic assignatario obstrictus est, assignatario solutio etiam per praestationem partis nominis assignati fieri potest. Nec solum ipse assignans liberatur, sed quoque pignora & hypothecae soluuntur & fideiussores liberantur, cum sublato debito principali etiam debitum accessorium tollatur. Neque obstat quod assignans non ipse sed per alium soluat, quoniam iuxta l. 56. D. de solut. qui mandat solui ipse solvere videtur & secundum l. 180. de R. I. quod iussu alterius soluitur, pro eo est quasi ipsi solutum esset, praeterea quoque assignatarius, si solutione ab assignato praestita ab assignante idem nomen adhuc exigere vellet, exceptione doli repelleretur. Posteriori vero casu, si quantum, quod soluit assignatus, summam nominis, quod assignans assignatario debet, haud exaequat, duplici hoc contingere potest modo, *aut* quia quantitas nominis assignati minor est quantitate nominis, quod assignans assignatario debet, *aut* quia assignatarius particularem solutionem nominis assignati, debitum, quo assignans, illi tenetur vel exaequantis vel superantis accipit. Priori casu assignantem,

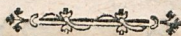
non

non in totum, sed solum pro parte liberari, extra omnem dubitationem positum est. Posteriori vero casu singularis oritur quaestio: *an si assignatarius particularem solutionem ultro accipiat, assignans in totum liberetur?* in totum liberari, nec de insufficientia assignati ulterius teneri assignantem, statuit de OLEA de cess. iur. tit. 7. quaest. 3. n. 42. & 43. ideo quod assignatarius, si particularem solutionem ab assignato accipiat, ipse eius fidem hac ratione sequutus videatur. Ast sententia auctoris modo allegati haud firmo nititur talo; potius mihi cum HARPPRECHTO in Diss. de ass. §. 39. distinguendum videtur: vtrum aliunde quam ex acceptatione solutionis particularis probari possit (a), quod assignatarius fidem assignati sequi voluerit, an non? priori casu assignantem in totum liberari statuendum est, non vero in casu posteriori.

§. XXIII.

Ex iis quae hactenus deduxi perspicitur, assignantem demum per solutionem ab assignato praestitam liberari. Quod si vero solutio ab assignato praestita effectum liberationis respectu assignantis producere debeat,

- (a) Nec ad hanc probationem requiritur, vt assignatarius diferte professus sit, se fidem assignati secuturum, sed sufficiunt quoque praesumptiones concludentes ex gr. si syngrapham primae obligationis assignanti reddiderit, cancellauerit vel conceperit, aut si suo calendario, inducto nomine assignantis, nomen assignati inscripserit, vt bene monet HARPPRECHTIVS loco all.

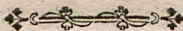

beat, requiritur vt assignatus *ex causa assignationis* soluat: nam euenire potest, vt assignatus non solum assignanti, sed quoque assignatario debeat, quo casu, si debitor assignatus soluat quidem creditori, ast non assignantis nomine, sed nomine proprio, ille per hanc solutionem non liberatur, quia eiusmodi solutio non efficit, vt assignatarius ab assignato habeat, quod *assignans* ipsi debet, l. 31. D. de hered. petit. l. 19. §. 1. D. de cond. indeb. modo dolus ex parte assignatarii absit.

§. XIX.

Cum (per ea quae antea tradita sunt) assignatio mandatum sit, ideoque non *dominium* nominis assignati, sed tantum *solutionis exactio* per eam in assignatarium transferatur, euidenter apparet:

I.) Quod assignans nomen alteri assignatum non obstante assignatione alteri assignare, ipse exigere, & de eo cum debitore assignato pacisci possit, quamdiu solutio ab assignato nondum praestita est. Mandatum enim, a mandante, quamdiu adhuc res integra est, reuocari potest, id quod etiam colligere licet ex l. 12. §. 16. D. mand. Si mandauero exigendam pecuniam, deinde voluntatem mutauero--- ait Marcellus cessare mandati actionem: quia extinctum est mandatum finita voluntate. Inprimis vero id declarat argumentum ex l. 3. C. de nou. Si delegatio non est interposita debitoris tui, ac propterea actiones apud te remanserunt, quamuis creditori tuo aduersus eum solutionis causa mandata

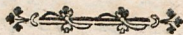

daueris actiones, tamen antequam lis contestetur, vel aliquid ex debito accipiat, vel debitori tuo denunciauerit, exigere a debitore tuo debitam quantitatem non vetaris, Et eo modo tui creditoris exactiorem contra eum inhiere. Quod si enim argumento huius legis, *cedens* in exigendo debito praeferatur *cessionario*, multo magis, bene obseruante COCCIO in *diff. all. §. 33.* assignans, qui dominus nominis assignati manet, praeferendus erit assignatario. Et quia exactio nominis assignati ab ipso assignante suscepta, aut ulterior eius assignatio, tacitam declarationem voluntatis de reuocanda assignatione continet, liquet assignationem tam expresse quam tacite ab assignante reuocari posse. Dissentit quidem STRYK in *Diff. de ass. §. 51. & 52.* putans, leges modo a me allatas ad assignationem haud applicari posse, ideo quod mandatum in assignatione contentum, non in solam assignantis sed simul in assignatarii utilitatem vergat. Ast licet assignatio in utilitatem assignatarii, eatenus quatenus ab assignato solutionem obtinet vergat, minime tamen inde consequitur, naturam mandati quod assignatio continet eo mutari: quamdiu vero haec eadem manet, ea quae de mandato in genere valent, etiam de assignatione non possunt non valere. Interim facile concedo, inter mercatores saepius contrarium *usu* obtinere; inter hos enim ut plurimum iuris apices deseruntur (a). De iure communi vero statuendum est, assignationem re

E

ad-

(a) MARQVARD, de iure mercat. l. 2. c. 15. n. 3.

adhuc integra tam expresse quam tacite ab assignante reuocari posse.

II.) Ex natura assignationis quae naturam mandati sequitur, perspicui potest, assignantem obligari ad restitutionem impensarum necessariorum, quas assignatarius in exactionem solutionis fecit, licet assignans, si ipse nomen exegisset, forsitan minus impendisset. Et quidem indistincte, siue solutionem praestiterit assignatus, siue non. Sic ex gr. quando assignatarius protestationem interponere *obligatus fuit*, ubi assignatus acceptationem assignationis denegauit, assignans impensas in protestationem factas restituere tenetur, prout docet responsum mercatorum quod exstat in SIEGELII corp. iur. camb. p. 2. n. 133.

B. DE IURIBVS ET OBLIGATIONIBVS, INTVITV ASSI-
SIGNATARIII EX ASSIGNATIONE PROMANAN-
TIBVS.

§. XX.

Enarratis hactenus praecipuis iuribus & obligationibus, quae facta assignatione ratione *assignantis* se exserunt, iam de effectu assignationis intuitu *assignatarii* sermo mihi est faciendus.

Effectus principalis assignationis ex parte *assignatarii* in eo consistit, quod nomen *assignatum* exigere exactumque quoad summam quam assignans ipsi debet, *sibi habere debeat*. Fluit hic effectus ex notione assignatio-

tionis prono alueo, nec longa indiget probatione. Assignans enim per assignationem liberationem ab obligatione qua assignatario tenetur intendit, quam obtinere haud posset, si assignatarius, id quod ab assignato accepit restituere teneretur. Ex hoc effectu quoque sequitur, assignatarium, *nomen assignatum alteri iterum assignare posse*, salvo tamen nexu inter eum & assignantem, ita ut si assignatarius secundus ab assignato nihil consequatur, assignatario primo regressus contra assignantem primum competat (*a*), modo ab assignatariis nihil neglectum fuerit.

Praeter hunc effectum principalem assignatio adhuc alios ratione assignatarii producit, qui ex natura *mandati* & inde profluentibus officiis mandatarii facili negotio deduci possunt --- Ante omnia assignatarius, assignationem sibi factam, assignato notificare, & nomen assignatum *tempestive* exigere debet, facile enim ex procrastinatione assignanti praeiudicium oriri potest; quod si certum tempus conventionem, lege (*b*) seu obseruantia determinatum est, assignatarius illud, nisi moram

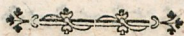
E 2

com-

(*a*) conf. STRYK in Diss, de assign. §. 48.

(*b*) Sic ex gr. iure Camb. Brunsvic. art. 51. ut nomen assignatum intra triduum aut exigatur aut assignatio remittatur sancitum est. In ord. camb. austriac. siles. art. 39. & in Vindobonens. art. 42. intra 24. horas exigi debet nomen assignatum. Iure Saxonico Altenb. c. 3. §. 8. intra terminum peremptorium. Secundum ord. Francof. nouiss. §. 41. saltem intra spatium octo dierum, deductis tamen diebus festis & domini-

cis.

committere velit, obseruare tenetur. Praeterea quoque assignantem de successu assignationis reddere debet certiozem, in primis si quas moras nesciat assignatarius: summam, assignatarius, tanquam mandatarius omnem in exigendo nomine adhibere debet diligentiam, quod si enim negligens fuerit (c), aut fines mandati excefferit, nullum aduersus assignantem habebit regressum.

§. XXI.

Specialis vero oritur quaestio: *an assignatarius protestationem interponere teneatur, si assignatus assignationem vel plane non acceptet, vel post acceptationem factam solutionem recuset?* Iam supra §. 10. lit. c) huius quaestionis mentionem feci. Mihi distinguendum videtur, vtrum assignatio *cambium* pro obiecto habeat an non. Priori casu protestatio necessaria erit: posteriori vero casu, si nimirum assignatio *debitum commune* contineat, iterum mihi videtur distinguendum vtrum conuentio seu lex quaedam prouincialis seu obseruantia protestationem requirat, an non: priori casu ea itidem necessitatis erit, minime vero casu posteriori, quia ad regressum contra assignantem sufficit, assignatarium debitam diligentiam in exigendo debito adhibuisse. Conspirat cum hoc asserto Responsum fa-

cul-
cis. Non possum tamen non monere, hasce constitutiones solum ad assignationes, quae debita cambialia continent, spectare.
(c) conf. BARTH. in hodeg. for. cap. 2. §. 3. lit. h. p. m. 471. qui praecudicium scabinorum Lipsiensium huc spectans suppeditat.

cultatis iuridicae Hallensis quod exhibet *LYDOVICI in der Einleitung zum Wechselproceß* Cap. XI. §. 63. & 64. nec non responsum mercatorum apud *SIEGELIVM* in corp. iur. camb. p. 2. n. 124. Negari tamen nequit, protestationem etiam hoc ultimo casu, ad euitandas inculpationes assignantis, ab assignatario vtiliter interponi.

C. DE IVRIBVS ET OBLIGATIONIBVS RESPECTV
ASSIGNATI EX ASSIGNATIONE PRO-
ELVENTIBVS.

§. XXII.

Supra in fine §. IV. probaui, consensum assignati in assignationem non requiri; obligatur itaque assignatus, ad assignationem quam assignatarius ipsi probavit (a), acceptandam & solutionem praestandam. Nec requiritur vt assignans ideo speciale mandatum ad assignatum dirigat, quia iam vi obligationis praesistentis obligatur, eiusque nihil interest vtrum assignanti an assignatario soluat; fieri interim potest vt assignans assignato insuper speciale det mandatum de solutione assignatario praestanda, quo casu assignatus ex *duplici* quasi obligatione solutionem praestare tenetur.

Licet vero assignatarius assignationem *acceptauerit*, eadem tamen qua antea assignatario obligatione erat de-

E 3

uinctus,

(a) Quomodo probatio assignationis peragenda sit docet *STRYK*
in

vinculus, etiam post acceptationem assignationis ipsi manet obstrictus, quia demum per solutionem assignatario praestitam ab obligatione erga assignantem liberatur. Nec mutatur haec obligatio, quamvis assignatus assignatario solutionem pacto promiserit: tale enim pactum assignatum non facit debitorem assignatarii, multominus per id regressus assignatario erga assignantem competens, si solutio non sequuta fit tollitur: nam hoc pactum solum eum habet effectum, ut assignatarius assignatum, si solutionem recuset, actione ex pacto convenire queat, licet *speciali mandato ad agendum* sit destitutus, quo tamen, instructus esse debet (b), si contra assignatum morosum actionem instituire velit.

§. XXIII.

Assignatio assignato obligationem solutionem praestandi imponit, quam si praestiterit, extinguitur debitum non solum inter assignantem & assignatum, sed etiam inter assignantem & assignatarium, & quidem ita ut etiam fideiussores & pignora liberentur, quia per solutionem ab assignato praestitam extinguitur debitum principale, hoc vero sublato necessario tollitur accessio.

in diff. saepius laud. §. 63. Si assignatio ab alio quam ab assignatario praesentetur, assignatus acceptare quidem potest assignationem, sed haud prius solvere tenetur quam praesentans tempore solutionis se legitimaaverit.

(b) conf. idem STRYK §. 41. & 42. simulque ESTORIS *deutsche Rechtsgelahrtheit* p. 2. pag. 792. §. 4864.

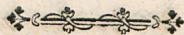

forum. Expressis verbis id declarat l. 64. D. de solut. cum iussu meo id quod mihi debes, soluis creditori meo: Et tu a me, Et ego a creditore meo liberor. l. 59. eodem l. 180. de R. l.

In §. XIX. probavi, assignantem assignationem posse reuocare. Iam queritur: an si assignans assignationem reuocauerit & assignatus nihilominus soluerit, ipse liberetur ab obligatione, qua assignanti obstrictus erat? iuxta legem 12. D. de solut. distinguendum mihi videtur: an assignatus nesciuerit reuocationem assignationis dum soluit, nec ne? priori casu, assignatus non obstante reuocatione per solutionem assignatario praesentam ab assignante liberabitur: nam quia assignans semel mandauit debitori vt alii soluat, hic tamdiu recte inhaeret huic mandato, donec contrarium denunciatur, praesertim cum assignans sibi imputare debeat, quod reuocationem assignationis non denunciauerit assignato. Posteriori vero casu, assignatus quamuis soluerit non liberabitur.

§. XXIV.

Paucis adhuc disquirendum est, quam nummorum specie, assignatus assignatario solutionem praestare teneatur? Agitam fuisse hanc quaestionem docet SIEGELIVS in notis ad §. XXI. ordinationis cambialis Lipsiensis nota b.). Mihi distinguendum videtur, vtrum nomen, quod assignatus assignanti debet, ex mutuo, an vero ex alio quodam contractu ortum sit? priori casu hanc quaestionem secundum regulas, quas ius commune suppeditat, decidendam esse existimo; posteriori vero

vero casu, assignatum, quacunq[ue] specie monetae probae, vel moneta minoris moduli, assignatario solutionem, saltem pro parte praestare posse puto, prout declarat sententia scabinorum Lipsiensium apud eundem SIEGELIVM loco all. --- daß Johann Seyfferths Principale die Bezahlung der assignirten Schuld-Post an 250. Rthlr. $\frac{1}{2}$ und $\frac{2}{3}$. Stücke praecise zu suchen, derer Sechs - Pfenningen auch sich gaentzlich zu entbrechen nicht vermoegen, sie seynd aber an diesenüber 25. Rthlr. in allen anzunehmen nicht schuldig.

MEMBRVM II.

DE ACTIONIBVS EX ASSIGNATIONE COMPETENTIBVS.

Effectus assignationis consistit *cum* in iuribus & obligationibus *tum* in actionibus. Iura & obligationes ex assignatione promanantia hactenus pertractavi, iam de actionibus ex ea oriundis mihi agendum est. In exponendis hisce actionibus, eundem quem in pertractandis iuribus & obligationibus seruavi ordinem sequar, ita vt *primo* actiones quae assignanti, *secundo* eas quae assignatario, & *tertio* eas quae assignato competunt proponam.

A.) DE ACTIONIBVS QVAE ASSIGNANTI EX ASSIGNATIONE DANTVR.

§. XXV.

- a) De actione quam assignans aduersus assignatarium instituere potest.

Assignatio est *mandatum* quo assignans assignatario
com-

committit, vt nomen quoddam ab assignato exigat (§. I.). Ex hac notione sequitur, assignatarium assignanti ex mandato instar mandatarii obligari. Nullum igitur est dubium, quin actiones inter mandantem & mandatarium locum habentes, etiam inter assignantem & assignatarium locum inueniant. Vtitur itaque assignans actione mandati *directa* aduersus assignatarium, ad consequendum id quod eius interest hunc debitam diligentiam non adhibuisse. Sic ex gr. si assignatarius exactionem debiti assignati nimis procrastinauerit, vel plane non exegerit nomen assignatum, & inde factum sit, vt debitor assignatus soluendo esse deserit, aut si assignatarius alio modo debitam diligentiam non praestiterit, assignanti eiusue heredibus, datur actio mandati *directa*, aduersus assignatarium eiusue heredes, ad indemnitatem consequendam.

§. XXVI.

b) *Quenam actio assignanti contra debitorem assignatum competat?*

In §. XIX. probaui, assignantem assignationem aequae *expresse* ac *tacite* reuocare posse. Nullum igitur est dubium, quin assignans etiam post assignationem factam, (re adhuc integra) debitum assignatum ipse exigere, eumque in finem *actionem ex negotio quo contractum est nomen assignatum* instituire queat. Ita ex gr. si nomen assignatum ex *mutuo* debeatur, conditione certi ex mutuo vti potest. Nihil-

F

que

que interest, siue assignatus assignatario solutionem pacto promiserit, siue non, quia hoc pactum inter assignantem & assignatum initum, salvo iure assignantis accipi debet.

Alia vero est quaestio: *an & quaenam ex ipsa assignatione assignanti contra assignatum competat actio?* cocceii in Diff. saep. laud. §. 35. *actionem mandati directam* assignanti aduersus assignatum *simpliciter* tribuit. Ast mihi distinguendum videtur: vtrum assignans assignato *mandatum speciale* ad solutionem assignatario praestandam dederit, & assignatus id acceptauerit, nec ne. Priori casu, sententiae quam fouet cocceii lubenter subscribo: hoc enim casu assignatus non solum ex obligatione praeexistenti, sed insuper quoque ex mandato, solutionem assignatario secundum mandatum praestare tenetur. Quod si igitur assignatus culpa seu dolo fecerit, quo minus assignatio rite consummata sit, & assignans inde damnum senserit, hic actionem mandati directam contra eum instituere poterit. Posteriori vero casu, si speciale mandatum inter assignantem & assignatum haud intercesserit, assignanti nulla praeter eam, quae ex obligatione praeexistenti oritur, competere potest actio.

B. DE ACTIONIBVS QVAS ASSIGNATARIVS
INSTITVERE POTEST, ET QVIDEM

b) *contra* assignantem

§. XXVII.

Quia per assignationem obligatio inter assignantem
tem

tem & assignatarium existens haud tollitur, vel me non monente perspici potest, assignatario, non obstante assignatione, actionem ex hac obligatione in saluo manere, eamque ei competere, si praeter suam culpam, vel plane nihil vel non totum ab assignato consecutus sit; vt bene monet HARPPRECHTVS in diff. supr. laud. §. 53. Sed haecce actio ex ipsa assignatione non oritur. Disquirendum ergo erit, quatenam actio ex ipsa assignatione assignatario aduersus assignantem competat? Cum assignatarius sit instar mandatarii, actio, ipsi ex assignatione aduersus assignantem competens, profecto nulla alia quam *actio mandati contraria* esse potest. Hanc assignatarius eiusue heres instituere potest aduersus assignantem eiusue heredem, ad consequendum *omne id quod intuitu assignationis ex patrimonio ipsi abest.*

§. XXVIII.

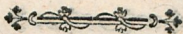
b) contra assignatum

Si quaeritur, quibusnam actionibus assignatarius aduersus *assignatum* vti possit, distinguendum erit: vtrum assignatus assignationem sibi significatam acceptauerit, praestationemque solutionis assignatario promiserit, nec ne? priori casu assignatarius contra assignatum solutionem recusantem *actionem ex pacto* proprio nomine instituere (a) potest, quia assignatus solutionem quam *pacto* in se suscepit praestare tenetur.

F 2

§. XXIX.

(a) conf. ill. I. L. SCHMIDT in libro qui inscribitur *Lehrbuch von gerichtlichen Klagen und Einreden* §. 882. edit. 2dae.

§. XXIX.

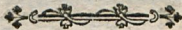
Quod si vero assignatus assignationem haud acceptauerit, sed potius eius acceptationem statim ab initio recusauerit, iterum distinguendum mihi videtur: an assignatarius contra assignatum *iure* & nomine proprio agere velit, an vero tanquam mandatarius *iure* & nomine assignantis.

Priori casu, assignatario nulla competere potest actio, quia per assignationem assignatarius non fit dominus nominis assignati, sed solum mandatarius, mandatarius vero qua talis suo nomine agere nequit (a). Declararunt id Scabini Lipsienses (b), qui actionem ab assignatario nomine proprio contra assignatum institutam reiecerunt, sequentibus vti rationibus decidendi: *Obwohl der Grund der Klage auf ein mandatum, so Beklagter von Klagers debitore --- Klägern --- 87. Rthlr. zu bezahlen, gehabt, und eine von N. beschehene assignation --- gesetzt, und dabey, daß Beklagter unter dem Vorwand, er habe diese Post bereits gezahlet, die Zahlung in Güte zu leisten sich verweigert, angeführet werden wollen; Dieweil aber dennoch actio mandati allein dem mandanti, und nicht dem tertio, um dessen Willen solcher ergangen, wider den mandatarium zukommet, gleichwie auch aus der assignation, so lange der assignirte creditor dem assignirten debitori solche nicht praesentiret, dieser aber dieselbe nicht acceptiret*

(a) STRYK laud. Diff. §. 42.

ret

(b) apud SIEGELIVM in corp. iur. camb. p. 2. no. 17. pag. 215. & 216.

ret hat, zwischen denenselben kein vinculum iuris entsteht &c.

Posteriori vero casu, si nimirum assignatarius nomine assignantis agere velit, actio ei denegari haud poterit. Tenetur vero tunc ad personam suam legitimandam. Sola vero possessio instrumenti assignationis ad hanc legitimationem non sufficit (c), quia ex eo quidem mandatum ad exigendum, non vero mandatum ad agendum colligi potest, (MEVIVS p. 3. dec. 23.) nisi instrumentum assignationis simul mandatum ad agendum contineat (d), & assignatarius simul de rato caueat: saepius enim, teste experientia, formula: *in Güte oder durch den Weg Rechtsens*, non vt ea assignatario facultas agendi tribuatur, sed vt assignatus, prae metu actionis, ad solutionis praestationem commoueat, adiici solet.

C. DE ACTIONIBVS QVIBVS ASSIGNATVS VTI POTEST,
ET QVIDEM

a) *contra* assignantem.

§. XXX.

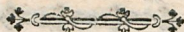
Assignato competere actionem mandati contrariam aduersus assignantem, *simpliciter* quidem statuit de COCCII in diff. de assign. §. 36. at mihi haec actio assignato eo demum casu competere videtur, quo assignatus

F 3

(c) Assignationis productionem sufficere, si assignatarius simul documenta ad causam pertinentia possideat, & cautionem de rato praestet, putat STRYK §. 42.

(d) Formulam eiusmodi instrumenti assignationis exhibet ill.

CLAP.

gnans assignato acceptationem assignationis & solutionis praestationem mandavit. Nimirum, ex antea dictis patet, assignatum, *vel sine speciali mandato*, vi obligationis praesistentis, & quia eius nihil interest, vtrum assignanti an tertio soluat, ad assignationem acceptandam solutionemque praestandam obligatum esse; quod si fecerit assignatus, non video quomodo actio mandati contraria ei competere queat, cum plane nullum adsit mandatum, sed assignatus absque mandato solutionem praestiterit. Interim nec hoc casu, assignato omnem actionem contra assignantem denegabo, si damnum ex assignatione passus sit, quod assignans reparare tenetur, modo alia actione ex. gr. *in factum* vtatur.

Quod si vero assignans assignato acceptationem assignationis, & praestationem solutionis *mandauerit*, tunc hic omnino contra illum actionem mandati contrariam instituere poterit, ad indemnitatem quam assignans praestare tenetur consequendam.

b) *aduersus assignatarium.*

§. XXXI.

Assignato aduersus assignatarium *ex ipsa assignatione*

CLAPROTH *in iurispr. heurem. part. II. sect. sp. cap. 2. tit. 13.* — *Ich Endes unterschriebener vor mich meine Erben und Erbnehmen, urkund und bekenne hiemit: Daß ich dem Hrn N. meine an Hrn O. habende Schuldforderung von 1000 Rthlr. in Louisd'or samt rückstaendigen Zinsen assigniret, und die darüber sprechende Obligation vom 16. Aug. um selbige in Güte, oder durch den Weg Rechtens — einzutreiben &c. Formulam ipsius libelli suppeditat IOH. FRIED. SEYFARTS Formularbuch pag. 97.*

ne propria nulla competere potest actio, quia assignatio solum quidem assignato erga assignatarium, non vero vice versa sc. assignatario erga assignatum, obligationes imponit: fieri tamen potest vt assignatarius *intuitu assignationis* assignato obligetur, quo casu quoque actionem aduersus illum instituere potest. Sic ex. gr. si assignatus ex errore plus soluit assignatario, quam secundum tenorem assignationis soluere debuisset, conditione, ad consequendum id quod plus soluit, recte utitur. Quia vero haec & similes actiones non ex *ipsa assignatione* fluunt, ideoque nec huius loci sint, iubens eas praetereo.

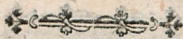
SECTIO IV.

DE MODIS QVIBVS SOLVITVR ASSIGNATIO.

§. XXXII.

Cum assignatio sit mandatum, facile perspicitur, eam iisdem *fere* quibus mandatum solui modis, & quidem 1) *mutuo dissensu*, 2) *reuocatione assignantis*, tam expressa quam tacita tempestiue facta, nisi assignatio inter mercatores facta sit: mores enim qui inter hos vigent saepius aliud disponunt §. XIX. 3) *renunciatione assignatarii*, minime vero *assignati*, nam hic non solum ex mandato, sed etiam ex obligatione praesistente ad praestandam solutionem obligatus est. Requiritur vero vt renunciatio tempestiue declarata sit: alias assignatarius assignanti tenetur ad omne id quod eius interest assignationi renunciatum esse.

Mi-

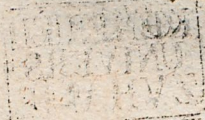
Minime verò assignatio morte soluitur. Eam morte assignatis haud solui, inter Doctores conuenit, quia assignatus ex praecedenti obligatione solutionem praestare tenetur, quae omnino ad eius heredes transit. An vero morte assignantis vel assignataris soluitur, dissentiunt iureconfulti: COCCEN in diss. de ass. §. 38. n. 4.) eam tam assignantis quam assignataris morte expirare putat, contrarium vero contendit STRYK in diss. saep. laud. §. 64.

Ast sententia STRYKII mihi verior videtur ea quam fouet COCCEN, ideo quod ratio, cur alias mandatum morte vel mandantis vel mandatarii expirat in assignatione plane cesset. De regula enim in aliis mandatis, commissio & praestatio officii mere personalis est, singularem pro certo ponens amicitiam. In assignatione vero assignans, exactionem solutionis a tertio, non ex singulari amicitia committit, sed vt ab obligatione qua alteri tenetur liberetur, assignatarius vero itidem non ex singulari amicitia eam recipit, sed vt suum consequatur. Vtraque vero ratio, in heredibus tam assignantis quam assignataris eadem manet, ideoque etiam assignationem ad heredes transire, mihi statuendum videtur.

Atque haec sunt, quae de assignatione pro instituti & virium ratione, dissertationis inauguralis loco cum beneuolo lectore communicare volui. Fateor equidem, adhuc plura in medium proferri potuisse, sed cum animus mihi non fuerit, omnes quae circa assignationem oriri possunt quaestiones, ex aliorum scriniis proponere, sed tantum in naturam assignationis positae genuinis principis inquirere, me facile omisso veniam impetraturum spero. Erratorum vero, & minus accurate dictorum, lectorem aequum eo facilius mihi facturum esse gratiam, confido, quod in loco iurisprudentiae ciuiliis difficillimo & scrupulosissimo veratus fuerim.

Erratum

Pag. 20. not. a.) lin. 4. loco *Preuss. Wechsels.* lege *Ius camb. Boruss.*

Geißen, Diss., 1781-92

ULB Halle

005 360 757

3

4

1782-17 7/1

COMMENTATIO IVRIDICA
DE
ASSIGNATIONIBVS

P. 43.

QVAM
DISSERTATIONIS INAVGVRALIS LOCO
CONSENSV ET AVCTORITATE
ILLVSTRIS IVRISCONSVLTORVM ORDINIS
IN ACADEMIA GIESSENSI
ERV DITORVM DISQV ISSIONI

SVBMITTIT
CAROLVS PHILIPPVS SICHERER
IVRIS VTRIVSQVE LICENTIATVS.

Gieffae 1782.
typis IO. IAC. BRAVNII, Acad. typograph.

